

Thema 2 Werk en energie

Samenvatting

Beroepen

Beroepen kun je verdelen in drie groepen. Mensen in de eerste groep (landbouw, tuinbouw en visserij) halen producten rechtstreeks uit de natuur. Mensen in de tweede groep (industrie) maken in fabrieken met machines producten, bijvoorbeeld appelstroop of appelmoes van appels. En mensen in de derde groep (diensten) vervoeren of verkopen producten, of ze doen iets voor een ander.

Verschuiving

Rond 1800 werkten de meeste mensen in de eerste groep. Rond 1900 werkten veel mensen in de tweede groep. Tegenwoordig werken de meeste mensen in de derde groep. Mensen zijn meer geld gaan verdienen en hebben meer vrije tijd. Daardoor kunnen ze meer kopen en hebben ze meer tijd voor bijvoorbeeld uitstapjes.

Onder de loep

Noord-Brabant

In Noord-Brabant was vroeger veel textielindustrie. Die industrie is er niet meer. De fabriekshallen zijn afgebroken of verbouwd tot musea of theaters.

Limburg

In Zuid-Limburg werkten vroeger veel mensen in de steenkoolmijnen. In 1975 werd de laatste mijn gesloten. Nu werken de meeste mensen in de dienstengroep.

De Vaalserberg is het hoogste punt van Nederland. Op de top ligt het Drielandenpunt. Daar grenzen Nederland, België en Duitsland aan elkaar.

Begrippen

eerste groep Mensen die een beroep hebben waarbij ze voedsel direct uit de natuur halen. Zoals fruittelers, boeren en vissers.

natuur Alles op aarde waar mensen niets aan hebben gedaan: planten, dieren, bossen, bergen enzovoort.

tweede groep Mensen die iets maken van de producten uit de eerste groep.

industrie Veel fabrieken bij elkaar.

derde groep Mensen die diensten aanbieden.

diensten Producten *vervoeren*, producten *verkopen* of *voor een ander iets doen* (de drie v's).

Thema 2 Werk en energie (vervolg)

Samenvatting

- verschuiving** Het soort werk wordt anders. Steeds meer mensen werken niet in de eerste of tweede groep, maar in de derde groep.
- functie** Het doel van iets, dat waarvoor het bedoeld is. Voorbeeld: eerst was een boerderij er om melk en vlees te maken. Nu kun je er verjaardagsfeesten geven. De functie is dus veranderd.
- vrije tijd** Tijd waarin mensen niet hoeven te werken maar wel leuke dingen kunnen doen.

Les 1 Beroepen in groepen

Mensen werken in allerlei beroepen. Er zijn drie groepen.

- Mensen van de eerste groep halen dingen uit de natuur.
- In de tweede groep maken mensen iets van de producten uit de eerste groep. Dat gebeurt in een fabriek.
- De derde groep is de dienstengroep. Mensen van deze groep vervoeren of verkopen iets. Of ze doen iets voor iemand.

Les 2 Een land van diensten

Nederland is een land van diensten.

- Er zijn verschillende soorten diensten.
- Vroeger werkten de meeste mensen in de eerste en de tweede groep. Nu werken de meeste mensen in de derde groep.
- Steeds meer mensen uit de eerste en tweede groep gaan diensten aanbieden. Ze krijgen een andere baan.
- Nederlanders hebben steeds meer geld en vrije tijd. Daardoor zijn er meer diensten nodig.

Les 3 Onder de loep

provincies

Limburg
Noord-Brabant

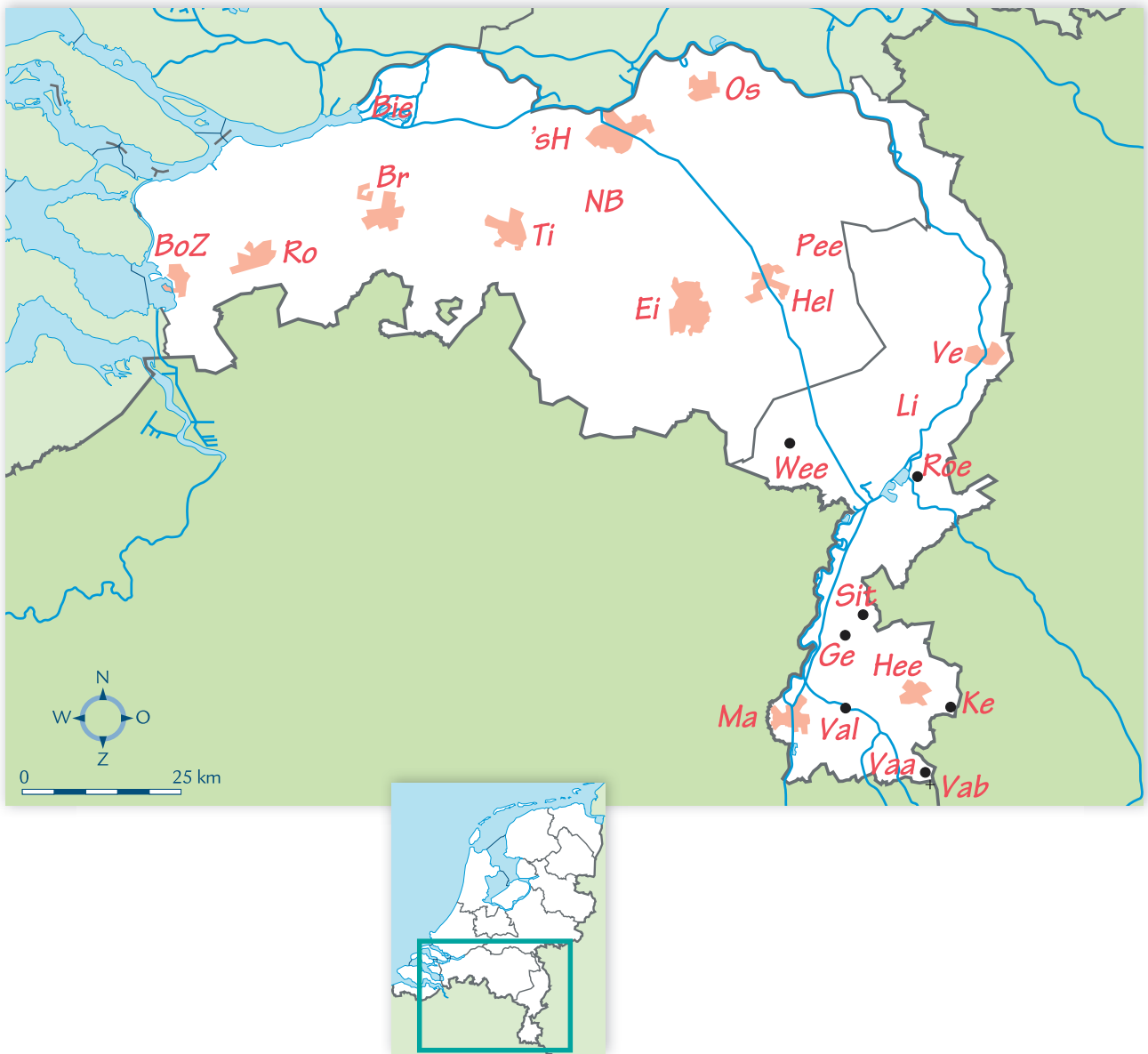
plaatsen

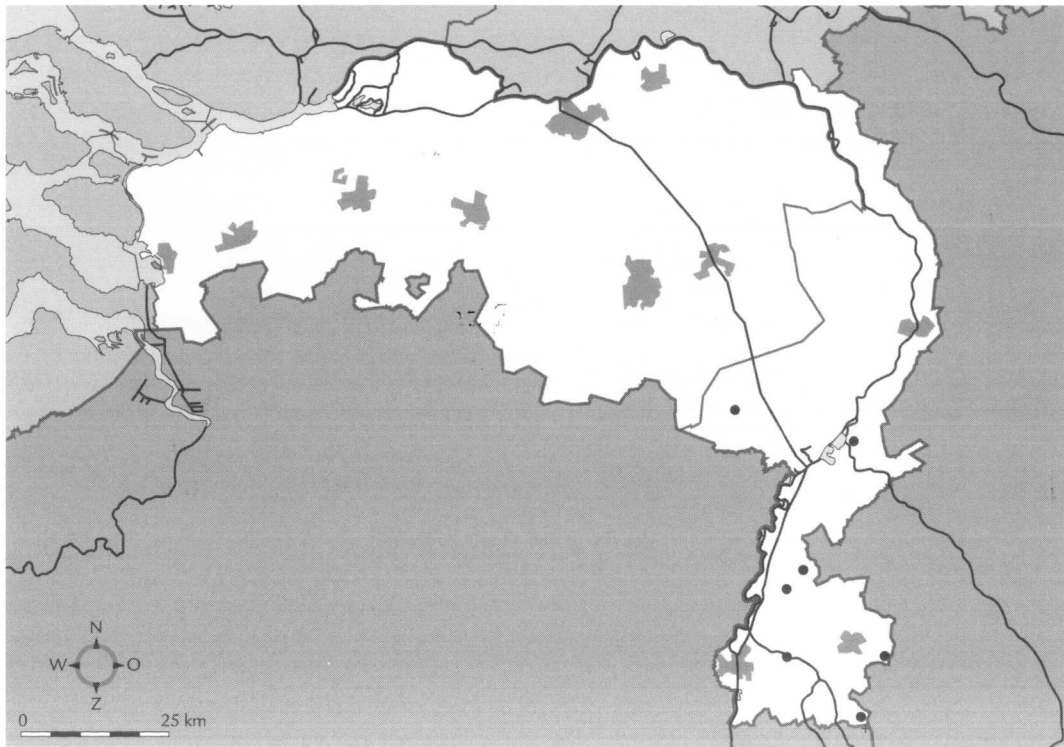
Bergen op Zoom
Breda
Eindhoven
Heerlen
Helmond
Maastricht
Oss

Roermond
Roosendaal
's-Hertogenbosch
(Den Bosch)
Tilburg
Venlo
+Geleen
+Kerkrade
+Sittard
+Vaals
+Valkenburg
+Weert

gebergten/gebieden

Biesbos
Vaalserberg
+Peel

STAP 2 Begrippen

eerste groep

Mensen die een beroep hebben waarbij ze voedsel direct uit de natuur halen. Zoals fruitteilers, boeren en vissers.

natuur

Alles op aarde waar mensen niets aan hebben gedaan: de planten, dieren, bossen, bergen, enzovoort.

tweede groep

Mensen die iets maken van de producten uit de eerste groep.

industrie

Veel fabrieken bij elkaar.

derde groep

Mensen die diensten aanbieden.

diensten

Producten *Vervoeren*, producten *Verkopen* of *Voor een ander iets doen* (de drie V's).

verschuiving

Het soort werk wordt anders. Steeds meer mensen werken niet meer in de eerste of tweede groep, maar in de derde groep.

functie

Het doel van iets, dat waarvoor het bedoeld is. Voorbeeld: eerst was een boerderij er om melk en vlees te maken. Nu kun je er verjaardagsfeesten geven. De functie is dus veranderd.

vrije tijd

Tijd waarin mensen niet hoeven te werken maar wel leuke dingen kunnen doen.

Ga naar **STAP 2** in je werkboek.

